

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 159
Tarih: 10-02-2010

10/ 622

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Milli Eğitim Bakanlığının esnek istihdam politikalarının açtığı sorunların araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105' inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

1-SELAHATTİN DEMİRTAŞ	DİYARBAKIR
2-GÜLTAN KIŞANAK	DİYARBAKIR
3-AYLA AKAT ATA	BATMAN
4-BENGİ YILDIZ	BATMAN
5-AKIN BİRDAL	DİYARBAKIR
6-EMİNE AYNA	MARDİN
7-FATMA KURTULAN	VAN
8-HASİP KAPLAN	ŞIRNAK
9-HAMİT GEYLANİ	HAKKARİ
10-İBRAHİM BİNİCİ	ŞANLIURFA
11-M. NURİ YAMAN	MUŞ
12-MEHMET NEZİR KARABAŞ	BİTLİS
13-MEHMET UFUK URAS	İSTANBUL
14-OSMAN ÖZÇELİK	SİİRT
15-ÖZDAL ÜÇER	VAN
16-PERVİN BULDAN	İĞDIR
17-SEBAHAT TUNCEL	İSTANBUL
18-SEVAHİR BAYINDIR	ŞIRNAK
19-SIRRI SAKIK	MUŞ
20-ŞERAFETTİN HALİS	TUNCELİ

GEREKÇE

Türkiye’de genç nüfusta işsizlik oranı %24’e yükselmiştir. Bu verilere iş bulma ümidini yitirenler de eklendiği zaman işsizlik oranları iki katına çıkmaktadır. Genç işsizlerin büyük bir bölümünü ise ataması yapılmayan öğretmenler oluşturmaktadır. İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri de esnek istihdam politikalarıdır. Milli Eğitim Bakanlığı’ndaki (MEB) istihdam çeşitliliği ve ataması yapılmayan öğretmenler bu politikaların en iyi örneklerini oluşturmaktadır. Öğretmenlerin istihdam biçimleri incelendiğinde ; *kadrolu, sözleşmeli, vekil, ücretli* olmak üzere aynı işi yapan fakat birbirinden tamamen farklı hak-yetki-güvenceye sahip öğretmenler ile karşılaşilmektedir.

Ücretli ve vekil öğretmenler, aynı işi yapmalarına karşın kadrolu ve sözleşmeli öğretmenlere verilen bir çok haktan yararlanamamaktadırlar. Ücretli ve vekil öğretmenlerin sahip oldukları haklar (ücretler de dâhil) ve görev tanımları konusunda okuldan okula, ilçeden ilçeye ve kentten kente değişen, çok farklı ve belirsiz uygulamalar bulunmaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’n 4-B istihdam edilen sözleşmeli öğretmenlerin ise; iş güvenceleri, evlilik yardımı, çocuk yardımı, stajyerlik hakkı, asker öğretmenlik hakkı, hizmet puanı hakkı ve kıdem tazminatı hakkı bulunmamaktadır. Bu öğretmenlerin maaşları hep 7/1 derece/kıdem üzerinden verilmekte, ek derslerden daha çok kesinti yapılmaktadır.

Araştırmalar, iş ve ücret güvencesi ile istihdam koşulları açısından en olumsuz koşullardaki eğitim emekçilerinin dersane öğretmenleri olduğunu göstermektedir. Sözleşmeleri dönemsel yapılmakta ve çoğunlukla sigortasız bir şekilde çalışmaktadırlar. Stajyerlik sorunu dersane öğretmenlerini, dersane yöneticileri ve sahipleri karşısında son derece savunmasız bir duruma sokarak her türlü istismara açık durumda olmalarına yol açmaktadır. İş güvencesinden yoksun ve esnek bir şekilde istihdam edilen öğretmenlerin, öğretmenlik mesleğini isteyerek tercih etmiş olsalar bile, artık mesleklerini cazip bulmadıkları, mesleki ve duygusal tatminlerinin düştüğü, mesleğe yabancılaşma yaşadıkları ve yüksek bir kaygı düzeyine sahip oldukları görülmektedir.

Sendikaların yapmış olduğu belirlemelere göre OECD ülkeleri baz alındığında MEB’in ilköğretimde 216 bin 52, ortaöğretimde 98 bin 453 toplamda 314 Bin 505 öğretmen açığı bulunmaktadır. Bakanlık ise öğretmen açığını 76 bin 721 olarak açıklamaktadır. Bir yandan esnek istihdam uygulamaları ile öğretmenleri ücretli köleler haline getirirken diğer yandan her ile bir üniversite ve yeni eğitim fakültesi açılması sonucu öğretmen olarak mezun olanların sayısı hızla artmaktadır. Her yıl artan mezun sayısına, öğretmen olma hakkı verilen fen edebiyat fakültesi ve acık öğretim mezunları da eklenince işsiz öğretmenler ordusuna her yıl on binlerce yeni öğretmen katılmaktadır.

Bugün atama bekleyen 300 binin üzerinde öğretmen bulunmaktadır. Esnek istihdam politikalarının yedek işgücü olarak tuttuğu ataması yapılmayan işsiz öğretmenlerin yaşadıkları sorunlar sosyal ilişkilerinde ve ruh sağlıklarında olumsuzluklara neden olmaktadır.

MEB’in esnek istihdam politikalarının mağduru yalnızca ücretli, sözleşmeli, vekil, atanmayan öğretmenlerle sınırlı değil. Okulöncesi eğitimi yaygınlaştırmak için MEB, Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü’nün yayınladığı genelgeler çerçevesinde 2000-2001 öğretim yılında geçici olarak başlattığı öğretmen yerine usta öğretici çalıştırma uygulamasını kalıcı hale getirerek, okul öncesi eğitimde atanması gereken öğretmen sayısının çok altında öğretmen ataması yaparak binlerce kadrosuz usta öğretici istihdam etmiştir. MEB, Danıştay 2. Dairesinin 20.8.2009 tarihinde yürütmeyi durdurma kararlarından sonra bütün kadrosuz usta öğreticilerin sözleşmelerini fes ederek çok sayıda kadrolu ve sözleşmeli okul öncesi öğretmeni ataması yapmıştır. Fakat bu uygulama ile on binlerce öğretmen de mağdur olmuştur. Mağdur olanların büyük bir kısmı MEB’in hukuksuz uygulaması yüzünden atanamamıştır. Atanamamalarının nedeni bu öğretmenlerin 40 yaşını doldurmuş olmalarıdır.

Bu doğrultuda 2009-2 öğretmen atama döneminde 40 yaşı koşulu nedeniyle birçok okul öncesi öğretmen adayı öğretmenlik başvurusu yapamamıştır. Fakat bu öğretmenler fiili olarak 2000 yılından bu yana hizmet vermiş eğitim emekçileridir.

Diğer mağdurlar ise, çocuk gelişimi bölümü mezunu olan ve iki yıllık eğitim öğretimlerini tamamladıkları takdirde kadrosuz, dört yıllık lisans eğitimlerini tamamladıkları takdirde ise kadrolu usta öğretici olarak çalışacakları protokollerle tahattüd edilen öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Bugün bu bölüm mezunu olan öğretmenler de işsiz kalmış durumdadırlar.

Ülkemizin büyük öneme sahip sorunlarının başında MEB'in esnek istihdam politikaları ve bu politikaların yarattığı yüz binlerce işsiz öğretmenin durumu gelmektedir. Bütün düşüncelerde kutsal sayılan öğretmenlik mesleğinin hak ettiği onur ve statü derhal iade edilebilmesi için MEB'in istihdam politikalarının açtığı sorunlar meclis çatısı altında kurulacak bir komisyon tarafından araştırılıp gerçekçi çözüm önerileri getirilmelidir.